

ELŐFIZETÉS:

Egész évre .. 12 kor.
Fél évre .. 6 kor.
Negyed évre .. 3 kor.

*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszori hirdetésnél olcsóbb.
Nyitóléc sora 50 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Bizottsági tagválasztás.

Zombor, 1901. december hó 7.

Ritkán tapasztalható érdeklődéssel folytak le e hó 7-én a bizottsági tagválasztások. Áll ez különösen a belváros és a felsővárosra, a hol a küzdelem igen heves volt.

A belvárosban például az elhaltakon, elköltözötteken kívül csak hét szavazó nem szavazott le a kétszáznegyvenegy szavazóból.

A felsővárosban is sokkal többen szavaztak most, mint a legutóbbi képviselőválasztáskor.

A Cserevénkában, Bánátban és Szelencsében a volt „Drakulits-párt” listája győzött teljesen, a minnek oka nagyrészt az volt, hogy a „Széchényi-párt” e kerületekben a harcot alig vette fel.

A helyzet jellemzésére pedig a következő megjegyzésünk van:

Mi a képviselőválasztás megtörténte után a harcot ellenfeleinkkel szemben letettük, abból a szempontból indulván ki, hogy Drakulits Pál a város egész közönségének országgyűlési képviselője lévén, a Drakulits és Széchényi-pártnak létjogosultsága többé nincsen. Sajnosan tapasztaltuk, hogy képviselőválasztási ellenfeleink nem így fogják fel a kérdést, nem így fogja fel sem Szemző István, sem Drakulits Pál, mert a bizottsági tagválasztások ügyét merev pártkérdésnek tekintették.

Szóval a politikai ellentéteket belevitték a város ügyeibe is. Egyenesen kimondotta és meg is tette a Drakulits-párt, hogy listájába csakis olyan egyént vett föl, a ki a képviselő választásnál Drakulits Pálra szavazott. Kereken visszautasított olyan irányu kívánságot, hogy ezen kérdés a volt pártkeretektől eltekintve közös megállapodással intéztessék el. S midőn hanguloyozva lett, hogy az utolsó választások alkalmával nem ezen szempont érvényesült a volt nemzeti párttal szemben, hanem a békeesség politikája: erre az volt a válasz, hogy nem törődnek azzal, mi történt azelőtt, a Drakulits-párt az egész vonalon a saját pártjából kívánja a városi bizottságba behozni.

Ily körülmények között és a mondott merev pártjelszó fölállításán után azok, a kik a képviselőválasztáskor nem állottak Drakulits mellé, két városrészben tömörültek és sikerült is keresztül

vinni, hogy ezen két városrészben, a belvárosban és felső városban nagyrészt a régi bizottsági tagok és nem a Drakulits-párt új jelöltjei választottak meg.

Döntse el Zombor város közönsége, vajjon helyes dolog-e az, a politikai ellentéteket felújítani.

Mi a magunk részéről mindig tiltakozni és küzdeni fogunk az ilyen fölfogás ellen, mert Zombor város törvényhatósági bizottságában személyes politikai irányoknak érvényesülni nem szabad.

A választás eredményét a következőkben közöljük:

Belváros:
Dr. Baloghy Ernő 122. Dr. Thurszky Zsiga 125.
Dr. Grünert Samu 100. Radány Péter 103. (6 évre.)

Cserevénka:
Bikár Jakab. Ilkits Száva. Dr. Nikolits György.
Obuskovits Tosa. Popovits Zsarkó. (6 évre.) Dr. Bugarszky
Kosztá. (3 évre.) Mindegyik 106 szavazatot kapott.

Bánát:
Bosnyak Tóbiás 210. Dr. Czeisel Lajos József 195.
Dr. Lallosevits János 200. Sztojcsits Jęfta 193. Sigyanszky
Czveta 196.

Szelencse:
Buday Gergely 306. Dr. Markovith Lajos 269.
Grüits Trifun 249. Sehnur Lajos 238. Másits Novák 235.
Szemző Dezső 234.

Felsőváros:
Loógó Simon 178. Parcsitis Mihály 177. Radisevits
Sándor 200. Zsulyevits Ernő 193. Weigand Ferencz 175.

A képviselőházból.

(P. C.) Sok ezer kérő kezet nyújtottak a képviselőház felé. Egész osztályok, kiknek kevesük vagy éppen semmijük sincs, fordulnak a mindenre képes államhoz, hogy segítsen rajtuk. És a honatyák jó szívével s közvetlen felelősség nélkül mindenkin szeretnének segíteni, mert nem lehet tudni, esetleges választásoknál milyen befolyást gyakorolhat az állásfoglalás a megszorultak egész osztálya mellett. Legmesszebb természetesen az ellenzék mehet, mert nemcsak maga nem felelős, de a miniszterek felelősségére sem kell tekintettel lennie, kiknek egy pillanatra sem szabad feledniük, hogy ama ezreken kívül, kik vagy helyzetük javítását, vagy valamely cimen segílyt kérnek az államtól, sokkal többen vannak azok, kik nem képesek újabb terheket vállalni

magukra. Erre az ellenzéknek nem kell figyelemmel lenni s ha érdeke kívánja, a legmesszebb mehet. De ennek dacára a pártérdek védelmében tulmessze is mehet, mint a néppárttal történt. Napirenden a néptanítók nyugdíjtörvényének módosítására vonatkozó kérvények voltak. A kérvényi bizottság azt indítványozta, hogy e kérvények adassanak ki a közoktatásügyi miniszternek. Az ellenzék azt akarta, hogy pártolólág adassanak ki. Wlassics miniszter kijelentette, hogy nem engedheti meg azt a látszatot, mintha bárkinek jobban a szívéhez nőtt volna a tanítók sorsa, mint neki, ki első sorban van hivatva érdekeiket a mennyire csak lehet előmozdítani és kérte a kérvények egyszerű kiadását.

A miniszter nyilatkozata megnyugtathatta volna az ellenzékét, ha csak az ügy fekkdt volna a szívére; de egészen ki akarta aknázni a párt-előnyt s ezért névszerinti szavazást kért, hogy megtudják a tanítók, ki hajlandó értük többet tenni. A hosszadalmas névszerinti szavazás eredménye természetesen ugyanaz lett, a mi az egyszerű szavazásé lett volna. Csakhogy hiába annyi időt elpocsékolnak, hogy a munkátalanok kérvényének tárgyalására már nem maradt idő, mert az interpellációkra került a sor.

Szél Kálmán ezt az alkalmat is felhasználta, hogy a néppárt játékát elrontsa. Kijelentette, hogy ha a Ház ragaszkodik a szokásos munka-beosztáshoz, akkor a munkátalanoknak esetleg újév utánig kellene várniok, míg kérvényük tárgyalásra kerül s ezt a néppártnak köszönhetnék, mely névszerinti szavazással tölti el az időt. De elhatározta a Ház, hogy ezt a kérvényt soron kívül tárgyalja s meglehetünk győződve, hogy a kormány szívesen megtesz a munkanélküliek érdekében minden lehetőt.

Heltay Ferenc interpellációja folytán szőnyegre került még az államvasuti tisztviselők fizetésjavításának kérdése is. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter rögtön felett az interpellációra s kijelentette, hogy a legjobb szándékkal van eltelve az államvasuti tisztviselők iránt, de a szolgálat érdekeire és a pénzügyi helyzetre is figyelemmel kell lennie s ezért nem járhat el elhamarkodva. A válaszból ki lehetett venni, hogy az ugynevezett radikálisok magatartása felháborította a minisztert és teljes joggal. Mikor száz-

A „BÁCSKA” tárcája.

Talmi ember.

Rubája elegáns szabású.
Szabóját nem érheti gáncs.
Mellén a messze csillogású
Értékes arany óralánc.
Rubá, cipő, selyem kalap,
Igazi úrra vallanak;
De mindezzel lehet csálni,
Mert bennük az ember talmi.

Vigan nézi az élet árját.
Mikor — s a hol lehet: mulat.
Kéj és gyönyör öltükbe várják,
Hisz „a világ csak hangulat”.
Ha tán pénz nincs, de van hitel,
Váltó, zsiráns, egyéb mi kell.
Gondtól soh'sem ósztl haja.
Ily embernek kutya baja.

Hogy van szegény, inséges, árva,
Van bűn, nyomor egész halom.
Szíve ettől jól el van zárva,
Nem mozdul ott az irgalom.

Ha el van telve potroha,
Nem látja a nyomort soha.
Cinikus elvet ajka mond:
„Éhes?! Mért nem lop a bolond?”

Pedig nagy emberbarát szóval:
„Hogy sanyarog, pusztul a nép!”
Buzdit, stírget egész hűhóval:
„Aldozni, tenni ab mi szép!”
De ha egy fillérbe kerül
A szó; onnan messze kerül.
Mert felbuzdulása talmi,
Igy kell a vitágot csálni.

Nagy bonfi ő, mutatni tudja.
Imadattal csúng a Hazán.
De titkos célját elhazudja,
S típor a nemzet igazán.
Hogy mily dicső egy nép vagyunk.
„Csupa tűz, láng szívünk, agyunk”.
De a mit e sok szó takar,
Fő egy kényemes hivatal.

Ha elmondják a kaszinóba,
Hogy nem soká kítör vérsz.
Azonnal fellép támadóba
És rögtön kardot kötni kész.

De ha indul a hadsereg,
Magszeppen a vitéz gyerek.
És olyan gyáván, mint a nyúl,
A talmi honfi meglapul.

S holtig él béken, kényelemben,
Bár esze sincs, meg szíve sincs.
Tucatszám láthatasz a jelenben
Ilyent, bár merre eltekints.
Míg végre az áldó-verő
Szól: talmi ember állj elő.
A csalásból immár elég,
Menj innen pokoltölték!!

Kajabuz.

A kerítés.

(Paraszt vigjáték énekekkel, 3 felvonásban. Irta Trischler Károly.
Zenéjét Dankó Pista és Szentimrey dalaiból összeállította Pálffy Nina.
Bemutató előadás a zombori városi színházban 1901. dec. 8.)

Egyszerű, mindennapi falusi történet olyan író tollából, ki a népeletet és a magyar nép jellemét alaposan ismeri.

Árpás Mihály (Baghy) becsületben megőszült földmives várja haza három éve katonáskodó fiát, Palit (Péchy) Örömmel tekintenek a rég várt pillanatra, de aggodalommal is, mert míg a fiu a királyt szolgálta, azalatt Árpás gazda valami telekre rendezésen összerüle-

KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKNAK!

OLCSÓ ÉKSZER BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

KESZLER DEZSŐ Zombor, Kossuth-utca.

Nagy raktár órák- és ékszerekben, valódi ezüst és china-ezüst dísz tárgyak, berndorf és ezüst evőeszközök a legszebb és legolcsóbb kivitelben.

ÁRJEGYZÉK KIVÁNTATRA INGYEN.

ezek örülnének, ha egy kis szerény, de biztos hivataluk lenne, nem járja a fenyegető eljárás. A miniszter nyilatkozata mély benyomást gyakorolt az egész Háza és e benyomás tartós lesz. Ugyanebben az ülésben felelt Plósz igazságügyminiszter Barta Ödön interpellációjára, ki azon akadt meg, hogy a kuria választási ügyekben mért ítél „Öfelsége nevében?” Plósz Sándor érvei, az interpelláló kivételével, mindenkire meggyőző erővel hatottak.

Az igazságügyminiszter mandátuma.

Plósz Sándor igazságügyminiszter a napokban fogadta a rigyicai választókertlet nagyszámú küldöttségét, mely Lollok Alajos pártelnök vezetése alatt a miniszternek a kertlet képviselői mandátumát felajánlotta.

A küldöttségben a következők vettek részt: Lollok Alajos pártelnök, Maison Mihály esperes-plébános, Rokkenstein Nándor, Ribovics András, Pilger Nándor, Novák Ferenc, Gärtner Sándor, Zurkóvits Milán plébánosok, Bichler Vilmos takarékpénztári igazgató, Kovács Béla földbírtokos, Smolenszky Gábor gőzmalomtulajdonos, Penez Ádám jegyző, Till Imre, Preininger János, Rendl Márton, Pótz József, Allaga Boldizsár, Odry István, Dzsida Antal, Folyt Ádám, Urbán Lőrinc, Sirok Péter, Kammerer György, Dara József, Tárnai Mihály, Hefner Ferenc, Turi János, Ebner János, Kiss József, Scheffer Elek, Boner József, Gatti Mihály.

A küldöttség vezetője tövölöz beszédében kiemelte, hogy e lépésük a kertletbeli szabadelpárt vezetőinek közös, egyhangú megegyezése. Tudjuk azt, — ugymond — hogy nagyméltóságod mögött már hosszú, folytonos, becsületes és áldást hozó munkában eltöltött mult van tudjuk, hogy az a mult eredményes és dicső, mert legfeljebb nemzeti kinevelés: igazságügyünk sikeres előrelépését célozta mindig. Tudjuk azt is, hogy nagyméltóságod lelkes hibe nagyevűt miniszterelnökünk böles politikájának, melyhez a jog, törvény és igazság jegyében kerülettünk is szívet-lelkevel csatlakoztunk. Végül a küldöttség lelkes eljenzése közben felajánlotta a miniszternek a rigyicai választókertlet mandátumát.

Plósz Sándor igazságügyi miniszter így felelt: Igen tisztelt uraim!

Fogadják öszinte köszönetemet és mélyen érzett hálám a bizalomért, a melyet önök nekem, érdememet messze túlhaladó elismerő szavakkal saját és küldőik nevében felajánlani kegyesek.

A jelölést, a melylyel engem kintüntetni méltóztatnak, örömmel elfogadom. Hogy minő program alapján: az, azt hiszem, kérdés tárgya sem lehet. Magától értetődő, hogy, mint a kormány tagja, azokat a politikai elveket követem, a melyeket a kormány általában és elsősorban annak feje, a mi pártunk szeretett vezére képvisel, szóval és tettel, az ország nagy többségének helyeslése mellett.

En, tisztelt uraim, ezeket az elveket nemcsak állásomnál fogva, hanem teljes szívvel és lélekkel magaménak vallom, mert úgy vagyok meggyőződve, hogy ezek az elvek, a melyek követésével hazánk boldogulását leginkább és legbiztosabban előmozdíthatjuk. (Élénk helyeslés.)

Ismeretek azok a feladatok is, a melyeket a kormány maga elé tűzött. Alig néhány hete, hogy ezeket a legmagasabb trónbeszéd is jelezte. És ebben meg vannak jelölve nevezetesen azok a feladatok is, a melyeken munkálkodni különösen az én kötelességem. De én nem kívánok most ezekben sem bővebben belebozsajtkozni, habár elhihetik, t. uraim, hogy azok egész valómát elfoglalják, főleg most, a midőn már remelhetem, hogy még néhány beti megfeszített munka után megvalósul az a régi vágyam, hogy a polgári perrendtartás javaslatát az országgyűlés elelterjeszhetem. Ezzel a törvénylyel, a mely a szóbeliséget és közvetlenséget a polgári eljárás egész vonalán hivata lesz megjavítani, azt hiszem, hatalmas lépéssel megyünk előre jogéletünk fej-

kedett régi jó szomszédjával, Asztalos Miklóssal (id. Saaghy). Ősi — átkos — magyar szokás szerint, törvény előtt keresték az igazságot. Árpás nyerte meg a pert s az engesztelhetetlen Asztalos boszujában éktelen magas kerítést (melyből a színpadon kőfal lett) huzatott a két udvar meggyeje. Sőt tovább megy, „uri paraszt” lesz belőle, Sárka leányból (Palfy Nina) ténsasszonyt akar idomítani s völgenyitl meg is szerzi neki Boros Lajos állatorvost (Kathy Ferenc). De Sárka nem vágyakozik az uriaszonyra, mert már régen szerelmes Árpás Paliba. Egy mulattató kerti jelenetben ugyancsak kifigurazza az elbizakodott idétlen ficsur állatorvost. Apja azonban nem enged. Így aztán éppen aznap este készülnék Asztaloséknál a kézfogóra, amikor Árpásék a katoná gyereket várják baba. Pali megjön, meglátja a kerítést, mindent megtud s kétségbeesik.

Csakbogy ott az ügyes kisbéres, a Marci (Szalóki), aki természetesen a Sárkáké Jutka szolgálója (Deákne) után bomlik. Ezek a hűségese cselédek juttatják dűlőre a fiatalok sorsát, persze a maguké érdekében. Jutka tanácsára Marci a kézfogóra menő állatorvost becsalja az istállóba, hadd turhokoljon ott a már előbb betuszkolt vén, szerelemre szomjas borbélynéval. Azután Pali a kerítéshez tamasztott létrák segítségével átszökötti magukhoz Sárkát. Marci hiven utánozza kis gazdáját, sikerült komikummal hozván át ugyanazon az uton szíve Jutkáját.

Igy aztán Asztaloséknál nincs a kézfogón se völgeny, se menyasszony. Asztalos megtudva, hogy lánya hova szökött, átmev visszakövetelni Árpásékhoz, a nászával együtt (Torday), aki meg a fiát keresi. Megtalálják mindegyiket. A pellengére állított állatorvos apjostul elinal. A falu bölcse, Palásti uram (Izsó) pedig kiengeszteli a baragos Asztalost. Pali megkapja Sárkát, az öregberessé előléptetett Marci pedig Jutkát.

Ezt a történetet nem elbeszéli, hanem megcselekszik, eljátszák a szereplők szemünk előtt.

Mindegyik alakban van élet s mindegyik a magyar népnek egy-egy jellemző típusa.

Ott van Palásti, az öreg paraszt (Izsó), a régi jó idők élő emléke, kit faluja méltán tisztel, mert Isten-

lesztésében. Jobbá, gyorsabbá és sok tekintetben olcsóbbá is teszi ez az igazságszolgáltatást, közelebb hozza a jogot a néphez és e mellett nem egy hibáját szünteti meg jelenlegi perrendünknek, a mely különösen a kevésbé vagyonos emberekre hátrányos és nyomasztó. Nem bozsajtkozom a többi igazságügyi feladatok fejtegetésébe sem, habár azok, azt hiszem, a haza minden polgárát érdeklik. Messze vezetne, ha azoknak irányát és tartalmát itt vázolni akarnám és ezért csak annyit említek meg, hogy ezek közül némelyek, mint például a végrehajtási törvény revíziója, a telekkönyvek rendezése és ezzel kapcsolatosan a telekkönyvi jog újjaalakítása, a birtokrendezési eljárás javítása különösen a mezőgazdaság érdekeit közelről is érintik és azokat előmozdítanak lesznek hivata. (Lelkes eljenzés.)

Csak egyet szabadon még megemlítenem. Azt a kertletet, a melynek szabadelpárt választói engemet képviselőjüknök voltak kegyesek jelölni, azt hiszem, érdekelni fogja az álláspont, a melyet én a mezőgazdaság érdekeivel szemben elfoglalom. Elmondom tehát, habár ez az álláspont sem nem új, sem pedig nem csupán az enyém, hanem ebben is csatlakozom ahhoz az álláspont-hoz, melyet pártunk vezére már több ízben, világosan kifejtett. (Eljenzés és tetszés.)

En, tisztelt uraim, azt az álláspontot vallom magaménak, hogy a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem érdekei között nincsen ellentét. Mindegyik szűkegyes, egymásra szorul és egymást kölcsönösen kiegészíti és mindegyiknek egészséges fejlődésére kell törekednünk. (Élénk tetszés.)

Jól tudom azonban, hogy hazánkat már a természet is kiválóan a mezőgazdaságra utalja. All ez különösen arra a nagy és a természetből megáldott vármegyére, amelyben az önök otthona van. A mezőgazdasági érdekek nagy fontosságát mindenkinek el kell ismerni, aki tudja, hogy mit jelent nálunk egy jó termés és minő pangást okoz az, ha a föld jövedelme nem kielégítő. Ezért nem lehet józan magyar politikus, aki a mezőgazdaság fejlesztését és jövedelmének emelését nem tekinti elsőrangú feladatának. És nem csak a nagy és középgazdaságok, hanem a kis gazdaságok fellendítése is fellettel fontos, sőt a dolog természete azt hozza magával, hogy különösen a kisebb gazdaságokról kell kiválóan gondoskodni, ezeknek kell különösen az okserűt gazdálkodás eszközeit és föltételeit tettel és tanácsokkal hozzá férhetőkké tenni, pl. a jó állatanyag megszerzését, a hasznos beruházásokra szükséges hitelt, a termények jó értékesítését előmozdítan; szövetkezetek útján és egyenkint.

Ezeknek az érdekeknek gondozása első sorban nem az én feladatam, hanem az én igen tisztelt barátom a földmívelésügyi miniszteré, akinek kezében ez az ügy igen jól van elhelyezve. Arról azonban meg lehetnek győződve, hogy én ezeket az érdekeket is szíven hordom és azok előmozdításában különösen ott, ahol ez az én ügykörömet is érinti, tölem telhetőleg közreműködni szándékozom, úgy amint ezt eddig is tettem. (Eljenzés.)

Ezek után t. uraim fogadják meg köszönetemet azért is, hogy hozzáam fáradi méltóztatnak. Szívesen elmentem volna én is önbökböz, hogy bemutatkozzam és közvetlen elmondjam azoknak, kik engem bizalmukkal kintüntetni hajlandók, hogy hiven öhajtom képviselni azokat az elveket és azokat az érdekeket, amelyek az ő és az én szíven fekszenek. Szívesen adtam volna ezzel is kifejezést annak a tiszteletnek, amelylyel a nemzet alkotmányos jogainak összforrása iránt viseltetem.

Nagy elfogultságom és egészségi állapotom, melyet nem a magam érdekében, hanem azoknak a céloknak érdekében kell kimélnem, a melyeket magam elé tűztem és a melyek már a megvalósulás felé haladnak, nem engedi meg, hogy most utra keljek. Legyenek azonban meggyőződve, hogy amint lehetséges lesz, keresni fogom az alkalmat, hogy a kertletet, a mely engem bizalmával kintüntet és annak érdekeit és öhajait a közvetlen tapasztalat és érintkezés útján megismerhessem.

Kérem, igen tisztelt uraim, vigyék meg mélyen érzett hálámát és szíves tövölzetemet küldőiknek. (Lelkes eljenzés.)

A miniszter ezután álláspontját röviden németül is kifejtette, mire Rockenstein Nándor esperes plébános meleg szavakkal fejezte ki abbéli örömet, hogy a minisz-

ter elfogadta a felajánlott jelöltséget. Azután Preininger János németül méltatta Plósz miniszter érdemeit, a kiből a kertlet oly férfit tisztelhet, a ki faradhatatlan munkával és szorgalommal emelkedett oly magas polcra.

Végül Lollok pártelnök bemutatta a küldöttség tagjait a miniszternek, a ki szívélyesen társalgott velük s déli egy órákor lakásán ebédelt látta őket.

Színház.

Csütörtökön, f. hó 5-én **Ocskay brigadéros** az előbbivel azonos szereposztásban. Markovits Margit, Fátoly Klárka, Kovács Mariska egy-egy csokorral kintüntetve. Baghyt meg az első felvonásban egy kis kellemetlen incidens érte, a mi különben temperamentumos játékának az eredménye, egy heves csök után ugyanis leesett a parókája; de játéka azért mit sem vesztett erejéből s végig élvezettel néztük.

Pénteken, f. hó 6-án, Békefi Lajos jutalomjátéka volt. A kiváló tenorista e célra Mascagni operáját **A parasztbecsület**-et szonelte ki, mert egy minden tekintetben művészi színvonalon álló alakítással akart a közönség elé lépni, mely Turidduját már az első előadás alkalmával is osztatlan elismeréssel fogadta. A n. e. közönség azonban, nem tudom mi okból, cserben hagyta társulatunk ezt a jeles és szorgalmas tagját, mert az előadás bizony félig tres ház előtt folyt le. Nem vagyok barátja semmiféle jutalomjátéknak sem, de ha már meg van a vidéki színpadokon a jutalomjátékrendezésnek ez a rossz szokása, úgy helyénvalón tartom, hogy a közönség az olyan kinttűn, sőt talán nélkül állíthatom: elsőrangú színészeket, mint teszem Békefit, anyagilag segítse, ha már másképen nem, hát legalább is tömeges látogatásával a jutalomjátéknak.

Az anyagi siker elmaradván, a jutalmazandó némi kárpótlást találhatott a csekélyszámú közönségnek majdnem tünneteszerű lelkes tapsában, melylyel őt az egész előadás folyama alatt ünnepelet. A függöny legördültevel még 3 szor szólította a lámpák elé a kiváló tenoristát, ki, mintán két éven át, a legkülönfélébb szerepekben, gyönyörködtette színházunk látogatóit, az idei saison elteltével nagy sajnálattal nézünk távozni városunkból.

Az opera után színe került egy előtűnő ismeretlen szerb szerzőnek, Trifkovits Kosztának **Boldog újévet** című 1 felvonásos énekes (!) vigjátéka Veszelinovits Milorád kinttűnő fordításában.

A darabot inkább magánbeszéd sorozatnak, mint vigjátéknak mondhatjuk, mert nélkülözi ennek a műfajnak legegyszerűbb kelleit. Szinte kár, hogy a fordító ennyi szorgalmat és komoly igyekezetet pazarolt erre a darabra! A közreműködők maguk is jól mulattak rajta, de azért, legalább látszólag, és a fordító iránti tiszteletből, lába vetették teljes erejüket és jobb sorsra érdemes játékuikkal kivitták a közönség elismerését.

Szombaton, f. hó 7-én este: Konti—Murai kedves zenéjű operett **A citerás** került színe. — Előadás előtt hirdetés, majd Békefi jelentette, hogy Jambor Ilonka (Kukurilli) rekedtsége miatt énekszámait elhagyni kénytelen s a közönség szíves elűzését kéri. Mindenki sajnálta, hogy a legkedvesebb részek elmaradnak, de azért a jölekkü közönség lelkes tapsviharral biztosította további kegyeiről kedves, kicsi színésznőjét, mikor ez a színpadon megjelent. Reméljük s hisszük is, hogy bőven kárpótolni fog még bennünket. Palfy Nina (Rosetta) szokott ambícióval játszott s kedvesen énekel ma este is. A többi szereplők közül első sorban sikerrel s bátással működött Szalóki, mint Gó titkos rendőr; továbbá Deák (Kukurilli), Békefi (Rikárdó), Ladiszlay (Pabló).

Vasárnap, f. hó 8-án délután Szilágyi Lajos népszínműve **Milán, a szerb legény** került színe. Juliska szerepét Palfy Nina helyett B. Koppán Margit játszotta. — Ladiszlay „hevesi dinnyéjét” és a nem sikerült kólót leszámítva, zene és tánc nélkül a délutáni publikum melegeggedéssel nézte végig a darabot.

Palfy Nina jutalomjátéka. A mi szeretett, remek hangú, kinttűnő primadonnánk, Palfy Nina művésznőnek pénteken este lesz a jutalomjátéka a városi színházban. Ez alkalommal színe került a modern dráma-irodalom egyik remek drámája, Belaseo Dávid Pillangó kisasszonya és a fővárosi vígszínház pályázatán díjat nyert „Az almafa” című vigjáték Bokor Józseftől. Nemcsak a jutalmazandó művésznő, ki temperamentumos művészi játékával és gyönyörű hangjával már igen sok élvezetet nyújtott közönségünknek, hanem maga a jutalom estén színe került két darab is teljesen megérdemli, hogy a színházat közönségünk szufolással töltse meg és ünnepelje Palfy Ninát, a kinttűnő művésznőt.

Heti műsor. Kedden, f. hó 10-én: „A bor”; szerdán: „A kerítés”, Trischler Károly lapunk s. szerkesztőjének nagy sikert aratott paraszt vigjátéka; csütörtökön: „Szép Heléna”; pénteken: „Pillangó kisasszony”; szombaton: „Peleskei nótárius”; vasárnap: „Svibákok”; hetfőn: „Édes otthon”.

H i r e k.

Lapunk legközelebbi száma a főispáni installációra való tekintetből pénteken délután fog megjelenni.

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Güll Arnold tanárjelöltet a szegedi tankertületi királyi főigazgatószághoz irnokká nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi itélőtábla elnöke Beleszlyin Sztanimir ügyvédjelöltet, ó-becsei lakost, a vezetése alatt álló itélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Az új főispáni titkár. Borsódi és katymári Latinovits Pal főispán főispáni titkár — mint értesítünk — Szalay Frigyes, vármegyei alszámvevőt, lapunk régi, kipróbált és jeles munkatársát nevezi ki.

Templomszentelés. A kalocsai érsek, Császka György bőkezűsége folytán újon épült szabályi róm. kath. templom vasárnap szenteltetett be. A bekenyelést az érsek megbízásából lovag Eigl József futtaki apát-plébános végezte, ki egyuttal a nagy misét is mondotta.

Latinovits

bizottság a reá biz és most a bankett Óriási részvétel mellett jelenleg már több E szám a diszebe és így, mintán eny kirt” összes termébed a polgári kasz A rendező bizottság az a kívánása, ha vármegyei és városi tagok, mint házigaz több hivat jussan a idegen vendégeink

Városi tisz

törvényhatósági biztése fölemelésének 8-án délelőtt 11 órá teremben. A megjel polgármester melegt hogy az új fizetés hanem az állás és gyék mérlegelés al ges fizetés rendezés megalakulván, előb Ernő dr. választotta szitése céljából az Szondy Matyas, Fa ság ma azaz decem tartja első ülését. A szen lesz és így vá jogos kívánásukat

Imaházszén

délelőtt fél 10 órá gyűlékezet imaházsz nyitult a kaszinó énekét: „Erős váru a szent ígéket Korol Belohorszky Gábor lépett az oltár elé. zombori ág. ev. egyhá méltatva a hivat st get; végül mint Szl ádta az imabázat József szóló „Mi aty lépett a szószékre és alkalmi beszédet. A ref. híveknek kiszolg ünnepejly után az „E ebéd volt, melyen a lönség nélkül résztv is a béke szellem s lelkiútkba, annak t Istentünk, mindnyaj vagyunk gyermekei. a következők lelkes Gertinger Pal ág e Belohorszky Gábor fé tinger felügyelőt. Sz szintén Belohorszky t lelkes a két testvér rá. Korossy szabaok dalárdát és annak el Benkő István tanár l készit, mint ünnepi sz egyházi ügyészt; maj szót, emelvén pohar Szendy lelkes elttete ségi pénztáros és le tervezőjét.

A Szabad L

rendes kurzusán a d ságos előadást Kabos Előadása a népszerűt összeegyeztetéséből k zönségünk kiváló érd mint az, hogy immu szigoruan szakszerű llemmel és érdeklődé citátumokban bővele dohánnyas elterjedt lites nélkül azt a kör elvezete a hőgyek nem ritka már az a áldozik Nicotín Mol tanuskodó szakértet természet minden a természet produktív emlékezése költői le Tark egyenmásutban mint növények és m a dohánnyak mérge mertetése követett. R vegyi meghatározásá neteivel s érdekesen fajok különböző érze szemben. A mérték embernél beálló idtt llemmel hallgatta a legalább a férfiak meríteni az erre köve kodó tanácsokból. Si ságát megnyugtanni. séges szervezeti em metzet, hogy 4—5 az élvezet kielégítésé vetkezményektől val Erdekes volt fejtege kltlönöző fajok és hányszázi igényeivel a Nyugat a szivarnal illatos nyers dohánny megatos burrót kedvel nulságos fejtegetés fejzte be a tudos és az önmegtartózkod kuforrásait jelölő m tóság jól megerdemel olvasó szellemének, regisztráljuk, hogy a ciklusában is teljes reményeket, amit kú kado, állandó érdekl

Latinovits Pál installációja. A rendező bizottság a reá bízott munkával már teljesen elkészült és most a bankett ügyében végzi az utolsó tennivalókat. Orsiai részvétel mutatkozik az egész megyében, úgy hogy jelenleg már több mint 670-en jelentkeztek a bankettre. E szám a disztribúciójáig természetesen növekedni fog és így, miután ennyi vendég befogadására a „Vadászkürt” összes termei sem elegendők 200 teretűkre az ebéd a polgári kaszinó nagytermében lesz kiszolgálva. A rendező bizottságnak a megnyilvánult óhajhoz képest az a kívánsága, hogy a kaszinó termében lehetőleg a vármegyei és városi tisztviselők és a városi bizottsági tagok, mint házigazdák foglaljanak helyet, hogy annál több hely jusson a „Vadászkürt” éttermeiben nagy számú idegen vendégeinknek.

Városi tisztviselőink fizetésemelése. A törvényhatósági bizottság által a városi tisztviselők fizetése fölemelésének kérdésében kiküldött bizottság e hó 8-án délelőtt 11 órakor ülést tartott a városbáza kistermében. A megjelent bizottsági tagokhoz Hauke Imre polgármester megleghangú beszédet mondott és kérte, hogy az új fizetések megállapításánál ne a személyt, hanem az állást és az azzal összekötött munkakért vegyék mérlegelés alá, s hogy ne időleges, hanem végleges fizetés rendezés lebegjen szemük előtt. A bizottság megalakulván, elsőként Gözdu Elek és jegyzőtől Balogh Ernő dr. választattak meg és egyúttal a kérdés előkészítését céljából az elnök, a jegyző és dr. Grünér Samu, Szondy Mátyas, Falcione Gusztáv tagokból álló albizottság ma azaz december hó 11-én délután 5 órakor megtartja első ülését. A teljes elaborátum e hó végével kész lesz és így városi tisztviselőink mihamarább elérjük jogos kívánságukat.

Imaházszentelés. Folyó hó 8-án vasárnap délelőtt fél 10 órakor kezdődött a helybeli ág. ev. hitvégyülekezet imaházának felszentelési ünnepélye. Megnyitón a kaszinói dalárda énekelte Luther magasztos énekét: „Erős várunk nékünk az Isten.” Az oltár előtt a szent igéket Korossy Emil lelkész olvasta fel. Utána Belohorszky Gábor főesperes, újvidéki ág. ev. lelkész lépett az oltár elé. Tartalmas beszédében ismertette a zombori ág. ev. egyházközösség történetét főbb vonásaiban, méltatta a hívek küzdelmét, kitartását, áldozatkészségét; végül mint Sárkány Sámuel püspök helyettesítője átadta az imaházat szent rendeltetésének. Staudacher József szülő „Mi atyánk” éneke után Róth Aladár lelkész lépett a szószékre és mondott meghatóan szép, kegyes, alkalmi beszédet. Az ünnepélyt az ág. ev., majd az ev. ref. híveknek kiszolgáltató uracsora zárta be. — Az ünnepély után az „Elefánt” szálló nagytermében társas ebéd volt, melyen a zombori intelligencia felekezeti külföldi tagok mellett résztvett a zombori felkészítőkből is a béke szelleme szólt hozzánk s megnyugvást szállt lelkünkbe, annak tudatában, hogy bármiképp imádjuk Istenünket, mindnyájan az egy szerető mennyei Atyának vagyunk gyermekei. Különben az 50 teretű disztribúción a következők lelkész beszédei keltettek nagy hatást: dr. Gertinger Pál ág. ev. egyházfőügyelő éltette először Belohorszky Gábor főesperet. Belohorszky vizsgolt Gertinger feltgyelőt. Szigeti György Géza pénzügyigazgató szintén Belohorszkyt. Szendy Lajos pásztor: ev. ref. lelkész a két testvéregyház összetartására emelte poharát. Korossy szabadkai ág. ev. lelkész éltette a kaszinói dalárdát és annak elnökét, Pribil Ernő főügyeszt; dr. Benkő István tanár Róth Aladár ó-verbázi ág. ev. lelkész, mint ünnepi szónokot; Pribil Ernő Diener János egyházi ügyeszt; majd ismét Belohorszky főesperes emelt szót, emelvé poharát György pénzügyigazgatóra. Végül Szendy lelkész éltette Steiner Lajos ág. ev. egyházközösségi pénztárost és Bernhardt Károly építész, az imaház tervezőjét.

A Szabad Lyceumi Egyesület vasárnapi rendezésű tanácskozásán a dohányzásról tartott érdekes és tanulságos előadást Kabos Márton dr., városunk jeles orvosa. Előadása a népszerű és tudományos tekintetek szerencsés összeegyeztetéséből kinőtt magas kompozíció volt. Közönségünk kiváló érdeklődését mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy immár ezen oly népszerűvé vált előadások szigorúan szakszerű vonatkozásait is a legnagyobb figyelemmel és érdeklődéssel követi. A szellemes ötletekben, citátumokban bővelkedő előadás elején Kabos dr. a dohányzás elterjedt voltáról szól, nem hagyván felemlítetlenül az azt a körülményt sem, hogy immár a dohány élvezete a hölgyek között is meglehetősen elterjedt s nem ritka már az olyan házaspár sem, amely együtt áldozik Nicotin Molochjának. Gazdag tapasztalatokról tanuszkodó szakértelemmel tárgyalja ezután a dohánytermesztés minden csinyját binját s ez alkalommal a természet produktív erejéről tartott magas hangú megemlékezése költői lendülettel kölcsönözött értekezésének. Tarka egymásutánban következik ezután a dohánynak, mint növénynek és mint orvosságnak leírása, amit azután a dohánynak mérges és különböző vegyi anyagainak ismertetése követet. Részletesen foglalkozott a nikotinnak vegyi meghatározásával, az általa okozott mérgezés tünetivel s érdekesen mutatta ki, hogy a különböző állatfajok különböző érzékenységet tanúsítanak a nikotinnal szemben. A mértékelt dohányzás következtében az embernél beálló idült nikotin mérgezést osztatlan figyelemmel hallgatta a halás publikum, mert alighabem — legalább a férfiak — mindegyike némi kis okulást akart meríteni az erre következő, orvosi szempontokra támaszkodó tanácsokból. Sietett is az előadó aggódó hallgatókát megnyugtanni, hogy a mérsékelt dohányzás egészséges szervezett embernek nem árt, de arra is figyelmeztet, hogy 4—5 szivar teljesen elegendő egyrészt az élvezet kielégítésére, másrészt ennyit károsabb következményektől való félelem nélkül is lehet élvezni. Érdekes volt fejtegetéseinek az a része is, melyben a különböző fajok és különböző társadalmi klasszisok dohányzási igényeivel foglalkozott. A Kelet a cigarettának, a Nyugat a szivarnak híve, míg Amerika egyes tájain még a nyers dohányragás is járja; az olasz pedig az illatos burnót kedvelje. Érdekes és minden ízében tanulságos fejtegetéseit magas lendületű elmélkedéssel fejezte be a tudós felolvasó, melyben a mértékletességet és az önmegtartóztatást, mint a legtöbb emberi erények kuforrásait jelöli meg. A nagyszámú és előkelő hallgatók jó megérdemelt meleg ovációkkal adózták a felolvasó szellemének, mi pedig a legnagyobb örömmel regisztráljuk, hogy a Szabad Lyceumi Egyesület ez ideig ciklusában is teljes mértékben bevállja a hozzá fűzött reményeket, amit különben bizonyítgatunk nemcsak a kiadói, hanem az érdeklődése bizonyít legjobban.

Felhívás és kérelem. Hauke Imre városunk polgármestere a következő felhívást bocsájította ki: Ó császári és apostoli királyi Felségének legfelsőbb elhatározásával városunk főispánjává legkegyelmesebben kinevezett borsodi és katymári Latinovits Pál ur ömeltősiágának ünnepélyes beiktatása folyó évi december hó 12-én (csütörtökön) fog megtartatni. Ezen öröndetes alkalomból tisztelettel felkérem a város lakosságát, hogy örömeimkelül jeleket is kifejezést adandó, házaikat folyó évi december hó 12-én zászlókkal feldíszítteni szíveskedjék.

A kalocsai érsek üdvözlése. Ha megnevezünk ama keveseket, kik nemcsak magas állást foglalnak el, hanem valódi érdemekkel szerzett nagy népszerűségnek is örvendenek, Császa György kalocsai érsek nevét az első sorban találjuk. Ez is egyik oka annak, hogy miért ragadnak meg minden alkalmat, hogy kifejezést adjanak a nagybecsülésnek és belső ragaszkodásnak, melyet e magas egyházfőjedelem iránt ápolnak. Csak a napokban bizonyult ez be a tízéves érseki jubileum alkalmával, melyet széles körökben együtt ünnepeltek, és most alig hogy elhangzottak az ünnepi hangok, máris sietnek egy-egyese, mint testületek, hogy a tiszteletreméltó férfinak hetvenötödik születésnapja alkalmából bemutassák végtelen becsületük és szeretetük tannyeleit. Ez alkalomból nagyszámú gratuláció érkezett az érseki székvárosba, és ott, hol az ő áldásos működését közvetlen közelből ismerik, siettek neki felajánlani a legmagasabb kitüntést, melyet a polgárság csak adhat. Újvidék szab. kir. város törvényhatósága díszpolgárává választotta a mélyen tisztelt érseket s ezt a kitüntést annál magasabbnak kell becsülni, minthogy e város vegyesnyelvű és a választás egyhangú volt, tehát nemzetiségi, felekezeti és osztálykülönbség nélkül hozták azt. Császa György érsek tiszteletreméltó aggkora mellett is nagy, irigylendő testi és szellemi erőnek örvend; a kívánat tehát, hogy magas és magas hivatásának zavartalan egészségben még soká megmaradjon, nemcsak általános, hanem olyan is, mely emberi előrelátás szerint és Isten segítségével a közjó javára teljesebbé is megyen.

Karzati ülőhelyek a városi főispáni installációs díszközgyűlésre Hauke Imre polgármesternél kaphatók.

Zombori esküdtbírósg. A zombori esküdtbírósg az 1902. évre a következőleg állított össze: Rendes esküdttek: Adamovich Mihály, dr. Alföldy Árpád, dr. Alföldy Gedeon, Alföldy Géza (Bodrogh-Monostorszegh), Amann Ferenc József, Andráska Alajos, Ábrám Sándor (Apatin), Aperity Vászta (O-Sztapár), Bachrach Henrik (Bezdán), dr. Balogh Ernő, Baumgarten József (Gombos), Báits Vitomir, Bárány Zsigmond, Belosovits Károly, Berecz Károly (Gombos), Bernhardt Károly, Bertolinó Sándor, Binszki Lipót, Bikár Jakab, dr. Bikár Jenő, Bikiecki Tamás (Bodrogh-Monostorszegh), Bittermann László, Bittermann Sándor, Blumenthal Lajos, Blumenthal Károly, Bondi Arnold, Bosnyák János (Bezdán), Brauner Adolf, dr. Bruck Armin, Bruck Gusztáv (Bodrogh-Monostorszegh), dr. Buday Pál, Buják Lajos, dr. Czeisel Lajos József, Cziryus János (Bezdán), Csája Ferenc (Szóna), dr. Csernyus Pál, Csuhás Béla (Szóna), Csirszka János, Csirszka Konrad (Bezdán), dr. Danninger Ádám, Darázs Antal, Deák Andor (Csonoplya), Décsi Ignác, dr. Dimitrievits Bránko, Dombovits Antal (Apatin), Dömötör Aurél, Ehrlich Nándor, Eimann Károly (Uj Szivac), Engusz Sándor, dr. Falcione Nándor, Faust János (Apatin), dr. Feles Adolf, dr. Ferencsik Lajos, Fleisch Adolf (Apatin), Flesz Simon (Bezdán), Francz Mór, Freidinger Mór (Szóna), Frey Imre, Fuderer György, Gaál István, Gergurov István, Gergurov Márk, Glatz István (Apatin), Goldstein Albert, Gombos Nándor, Gradits Mátyas, Gräber Mihály, Grünberger Hermann (Bezdán), Gubicza György, György Géza, Gyurisits György, Gyurkov Pál (Szóna), Halm Ervin, Halm Ottó, Hanczmann Ignác, Heggert József (Csonoplya), id. Heindlhofer Robert, Herunkutter Lajos (Kupuszina), Holländer Ignác (Csonoplya), Hamolka Ferenc (Bezdán), Horvátovits István, ifj. Husvéth István, Jakobb József (Bresztovác), Jankovits Dusan, Janovits Gyula, dr. Jovánovits József, Juhász Mihály, Kálits Dömötör, Kelling Márton (P.-Szt. Iván), dr. Kék Lajos (Apatin), Kiss Béla (Uj Szivac), Kiss József (Kupuszina), Kleiner Lajos, Knezy Balázs, Kuipi János, Kollár József, Kovacsits Jenő, Kovacsits Radivoj, Krizmanits Imre, dr. Krónits István, Kuzmann Miklós (Bezdán), Lévy Nándor, Ligeti Dávid (Bezdán), Lippert Ferenc, Loschitz Alajos (Bezdán), Löwy Vilmos, Lugumerszky Plátó, Makra György, ifj. Marsch János (Apatin), Mayer István, Megyesi Ferenc, Mero Ignác, Michelsz János, Militz Szevotzár (O Sztapár), Milyacsik Elek (Bodrogh-Monostorszegh), Müller Béla, Müller Vilmos, Nemes János (Gombos), Neszmirák Mátyas (Sztanisics), Ney György (Pr.-Szt. Iván), Nagy János (Kupuszina), Novák Gyula, Obláth Károly, Orschbacher György (Szóna), dr. Pálovits Simon, Pekánovits András, Peninger Mihály (Csonoplya), Pitz Albert, Popovits Mirko, Popovits Sebő, Prokopy Imre, Raab Béla, Radicevits Sándor, Rátay Tivadar (Apatin), Rauschenberger Adolf (Pr.-Szt. Iván), Resch József, Roheim Zsigmond, dr. Scheer Armin, Schlagetter Gyula, Schmiddeck Vilmos (Bezdán), Schnepf Antal (O Sztapár), Schwager Jakab (Pr.-Szt. Iván), Schick Rezső, Spitzer Jakab (Bezdán), Soós Emil, Stebler János, Stein Jakab, Szavadill József (Apatin), Szauerborn Károly, Szemes József, Szemző Gyula, Szemző István, Szigeti István, Szláv Elemér, Szláv Péter, Szól Sándor, Sohr Sándor, Sztrilich Zsigmond, Szuppek Gyula, Szűcs Károly, Tamáskó Nándor (Gombos), Tantner Ottó, Tavasy Lajos (Bezdán), Theodorovits István, Thum Adolf, Török Endre (Kupuszina), Vamosi Samu (Pr.-Szt. Iván), Vámoscher Gyula (Kupuszina), Vukicevits István, Weidinger Sándor, Weindl József (Apatin), Weinberger Lipót (Bodrogh-Monostorszegh), Veszelovszky Sándor, Wlach Ferenc, dr. Zakó István, Zányi Bódog (Bresztovác), Zimmermann Gyula, dr. Zsubory József (Apatin), Zsuffa György.

Helyettes esküdttek: Angyal János, Ádám Gyula, Belt Sebestyén, Benya Antal, ifj. Bosnyák József, Budimác Antal, Bugarszky Athanasz, Butkovits József, Császár István, Diener János, Fernbacher Antal, dr. Frank Mihály, Fratricsevits Béla, dr. Gertinger Pál, Gráf Nikáz, Grúits Trifun, Gyorgyovanszky György, Henneberg Sándor, dr. Hirmann Ferenc, János Gusztáv, Késmárky Béla, Kiss Sándor, Kloyber Lajos, dr. Kollár Győző, Kozma László, Kummerkromer András, Latinovits Szaniszló,

Lederer Leó, Mattas András, Matzitz Gusztáv, Mátrai Zsigmond, Metz József, Odry János, Orehoja Ernő, Perviz Sándor, Preszly János, Rác Soma, Raab Károly, Reiszner Alajos, Schlieszer Sándor, Schäffer Samu, Sehtszler Ferenc, Steiner Lajos, Schnur Lajos, Szabó Nándor Péter, Szalay Ferenc, Szechényi József, Sztolisits Jakab, Stebler Béla, Tápay Agoston, Tilly József, Trischler Károly, Ugyri Mihály, Veszelovszky Péter, Vécsey Károly, Vitkovits Károly, Vuits Péter, Wámoscher Géza, Zsviojnovits János.

Virághullás. Jordán Béla katymári községi jegyzőt, a vármegyei községjegyzői kar kiváló tagját mély szomorúság érte. Kis fiacskája Józika visszazárt angyaltársai közé. A család örömeinek elmulásáról vettük a következő gyászjelentést: Teljes megnagyvással az Ur akaratában, de megtört szívvel jelentik Jordán Béla és neje Szendrőy Rózsa mint szülők; Béla, Laci, Rózsa mint testvérei és az alulírottak az édes Józikának folyó évi december hó 3-án d. u. 4 órakor rövid szenvedés után ifjú élete 3-ik évében történt elhunytát. Az elszállt angyal porhüvelyé f. évi december hó 4-én délután 4 órakor a gyászházban beszenteltetett és azután a katymári beltéri temetőben nyugalomra tetetett. Katymár, 1901. évi december hó 4-én. Áldás és béke poraira! Özv. Szendrőy Jánosné Konradt Izabella, özv. Jordán Józsefné Hauke Hermina, nagyanyjai. Hauke Imre és neje Trischler Emma, keresztszülei. Pillich Gyuláné Szendrőy Ilona, Hettesheimer Henrikné Jordán Fanny, Szendrőy Mariska, nagynénjei. Hettesheimer Henrik, Pillich Gyula, nagybátyjai. Pillich Bandi, Hettesheimer Ernő, Hettesheimer Imre, unokatestvérei.

Császa érsek ünnepése. Folyó hó 4-én Császa György érsek 75. születési évfordulója alkalmából Kapronczay Kálmán érsekuradalmi számtartó kezdeményezésére Bács községe impozáns módon nyilvánította főpásztorra iránti tiszteletét s szeretetét: a házak a legkisebbtől a legnagyobbig fényesen ki voltak világítva, a lakosok pedig az eltiljáróság s tiszteltetés mellett, élén a zenekarral, fáklyás menettel járta be a községet, sürgőn éltetve a jószívű főpásztort.

Esküvő. Kamjonkai Szemző Artur e hó 5-én vezette oltárhoz Messinger Jakab torzsa földbirtokos leányát, Karola kisasszonyt.

A halas-rigyciai vasut kiépítése a megvalósulás stádiuma elé ért. Mint ugyanis értesültünk, Molnár Károly orsz. képviselő, a vasut jogbiztosra legközelebb kezdi meg Rigycián a kisajátítási eljárást.

Szabad lyceum Hódáságon. Nemcsak nagyobb városokban, hanem ime bebizonyult, hogy kisebb járási székhelyen, ahol nemesen gondolkodó fők vannak, szintén érdemes és az azzal járó faradozást jutalmazza is, az általános műveltséget fejlesztő szabad előadások rendezése. Hódáságon a „Tisztviselő otthon” folyó hó 7-én rendezte az első szabad lyceumot, amelyen dr. Pertschi Ferenc ny. cs. és kir. főorvos a „lélekzészről és légzészéről” szakavatott, Hódáságh község és vidéke intelligens közönségét mindvégig lebilincselő, vonzó és tanulságos előadást tartott, azt itt-ott érdekes mutatványokkal is fűszerezve. Ezzel megnyitott az „Otthon” által rendezendő és még más jeles erők közreműködésével tartandó szabad lyceumi előadások sorozata. — A „Tisztviselő otthon” Szilveszter estén új dalárdája közreműködésével tombolával egybekötött ünnepélyt rendez. Az előkészületek erre már serényen folynak.

Nagy idők tanuja. Kammerer Mihály 48-as honvéd, egykor jobb napokat látott szabadkai kereskedő, november 28-án 73 éves korában elhunyt.

Eljegyzés. Kuipi György helybeli iparos eljegyezte Hemm Mariska kisasszonyt.

A szabadkai ügyvédi kamara f. hó 22-én délelőtt 10 órakor közgyűlést tart az ügyvédi kamara hivatalos helyiségében. Tárgyat a választmánynak 3 évre leendő megválasztása képezi.

Szegények ügyvédei. A zombori ügyvédegylet közbírá teszi, miszerint a zombori kir. járásbírósg területén lakó, szegénységet igazoló ügyfeleket egy a peres és perenkívüli, valamint fenytő ügyekben 1901. évi december hóban díjtalanul képviselik: Falcione Nándor dr. Fratricsevits Aszt Vincze dr. Krónits István dr. Lallosevits János dr.

Halálos szerencsétlenség. Mint Szabadkáról írják, Rógics Ferenc fuvaros szombaton délután Ele Miklós német kocsin vitte Nagyikindára. Az indulás előtt berugott és bajtört árkon-bokron keresztül, úgy hogy a Gábrly-féle szállás előtt a kocsi felfordult és Rógics a kocsi alá került s eszméletlenül terült el a földön. Bevitték a legközelebb fekvő Juhász-féle szállásra, lefektették és felőrai szenvedés után meghalt. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, mely megindította a nyomozást. A mentők a hullát a bajai temető bonczházába vitték, a hol megejtik a rendőri boncolást a halál okának kiderítése céljából.

A Koronamalom kitűnő minőségű darabos *—16

szalonszenet

árusit ólomzáros zsákokban, házhoz szállítva.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Vadászoknak.

Egy finom **lancaster vadászfegyver**, 14-es luxuriosus csővekkal, felszereléssel, betegség miatt 100 koronáért **eladó.** Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Hirdetmény.

A zombori iparosok önszegélyző szövete 1902. évi január hó 1-ével betöltendő **könyvelői állásra** ezennel pályázatot hirdet; **évi fizetése 480 korona.**

Köteles az összes üzleti könyveket vezetni s minden héten két napig (vasárnap és hétfő) a hivatalos órák alatt előforduló munkákat teljesíteni.

Ajánlatok a szövetezet címére Kossuth Lajos-utca 154. szám **folyo hó 20-ik napjáig** terjesztendők be.

Zombor, 1901. évi december hó 6-án.

Az igazgatóság.

1904. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

O-Palánka községnél lemondás folytán tisedésbe jött 3 gyalogrendőri állásra ezennel pályázat nyitatik. Ezen állások mindegyike 400 korona javadalmazással van egybekötve, a ruházatot és felszerelést a község adja. Pályázni óhajtok felhívotnak felszerelt kérvényeket alulírott elüljáróságához **folyo hó 25-éig** annál is inkább benyújtani, mert a később érkezők figyelembe vételni nem fognak.

O Palánkán, 1901. évi december hó 5-én.

2-1

Az elüljáróság.

Karácsonyfák.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy igen szép **karácsonyfák** ugyanalam, mint a piacon mérsékelt áron kaphatók.

Goeser Vítusz

kertész, bajai-ut.

3-1

3288/1901.

Árverési hirdetmény.

O Morovica község elüljárósága részéről közhírre tétetik, hogy a **három országos és hetivásár helypénzszedési jog folyo évi december hó 18-án d. e. 9 órakor** a községüzánál haszonbérbe fog adatni.

Az árverezők az árverés megkezdése előtt 70 korona bánatpénzt kötelesek letenni.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában megtekinthetők.

O-Morovica, 1901. évi december hó 1-én.

Az elüljáróság.

2634/kig. 256/közgy. 1901.

Hirdetmény.

Bács-Martonos községe a 24 h. 5 □ öl területű Kőrös patak medrét a rendelkezésre álló kataszteri térképek alapján mérnökiileg kijelölni s az összes törés pontokat kikarózni óhajtván, — felhívja érdeklődő urakat, hogy e munkálatra vonatkozó pályázati kérvényüket ezen elüljáróságnál a **folyo év végéig** nyújtsák be.

Tajekoztatásra megjegyzetetik, hogy a felmérendő meder sok törés pontu s így a kitűzés több munkát igényel, mindazonáltal a munkadíj az 500 koronát meg nem haladhatja. A szükséges karókat a község adja és szállítja a helyszínére, egyéb szükségletéről pedig a vállalkozó gondoskodik.

Bács-Martonoson, 1901. évi december hó 4-én.

Szavits,
jegyző.

Eremitis Jóva,
II. bíró.

Ad 20. sz. kig. 1901.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatóság bizottságának 1438. közgy. 1901. szám alatt kelt batarozatával a bacs-madarasi községi kisdodóda építése jóvába gyatván, ennek folytán az építésnek nyilvános szobeli árlejtés utáni biztosítására Bacs-Madaras községüzánál **1901. évi december hó 21-ik napján délelőtti 10 órakor** árlejtés fog megtartatni.

A kisdodóda felépítési költségei 17,748 korona 98 fillérrel vannak előirányozva.

Vállalkozni szándékozók az árlejtés megkezdése előtt az előirányzati összegnek megfelelőleg 10% nyi bánatpénzt készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban letenni tartoznak.

Vállalkozóval az árlejtés eredményéhez képest kötendő szerződés a községre nézve csakis a nagyságos alispán ur jóváhagyása után lesz kötelező.

Vállalkozó köteles bánatpénzét az árlejtés megtörténte után 8 nap alatt 2000 koronára kiegészíteni, mely összeg a vállalkozó kárára és veszélyére gytmölcsöztes végett a bajai takarékpénztárba fog elhelyeztetni.

Vállalkozó bánatpenze csak külön alispáni utalványra fog kiadatni.

Vállalkozó tartozik az építendő községi ovodát 1902. évi június hó 30-ig teljesen elkészíteni s azt az elüljáróság rendelkezésére bocsájtani.

Az építési tervek és költségvetések, valamint a jóváhagyott árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekinthezők.

Kelt Bács-Madarason, 1901. november 26-án.

Vidakovits Balázs,
jegyző.

Hartyányi Illés,
bíró.

Mától kezdve e hó 25-ig

NAGY KARÁCSONYI VÁSAR

mélyen leszállított árak mellett

ENGEL MÓRNÁL

ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca.

KIVONAT AZ OCCASIO ÁRJEJYZÉKBŐL:

6 drb férfi gallér minden formában	— frt 80 kr.	6 pár harisnya férfi vagy női, kötött gyaipu	2 frt 70 kr.
6 pár kszelő, fehér	1 frt 25 kr.	12 drb férfi és női battiszt zsebkendő. Uj	2'20—2'35.
6 pár kszelő, zephir szines	1 frt 32 kr.	1 drb gallérvédő, fehér selyem	— frt 45 kr.
1 pár női vagy férfi bélelt bőrkesztyű	— frt 95 kr.	1 drb kötő nyakkendő	— frt 38 kr.
1 drb jäger ing vagy nadrág	1 frt 30 kr.		

Nemkülönbön

FÉRFI és NŐI FEHÉRNEMŰK, egy mindenféle

RUHADISZEK, SZIVAR- és PÉZTÁRCÁK, ESŐERNYŐK stb. LEGOLCSÓBBAN KAPHATÓK.

Pályázat tanítói állásra.

A szántovai róm. kath. népiskolánál megüresedett magyar-sokac nyelvű tanítói állásra **december hó 20-ig** pályázat hirdetetik. Javadalmazása: a) 730 korona készpénz a község pénztárából előleges negyedévi részletekben; b) 6¹²⁰⁰/₁₆₀₀ hold szántóföld adóteherrel; c) a jövő év tavaszán építendő 3 szoba, konyha, élel-kamrából álló szabad lakás, mely mellett konyhakert; az új lakás felepitéséig a község illendő lakásról gondoskodik; d) a törvényes evőtödös korpótlék. — Megkivántatik a magyar és sokac nyelvben való teljes jártasság. A megválasztandó tartozik a mindennapi iskolán kívül az ismétlő iskolát is külön díjazás nélkül ellátni. A kellőleg felszerelt kérvények a szántovai róm. kath. iskolaszékre címezve, főt. Maison Mihály ker. esperes urhoz Rigycára küldendők.

Szántova, 1901. november hó.

3-2

A r. k. iskolaszék.

688. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Uj-Szivac községben újonnan rendszeresített gyalogrendőri állásra pályázat nyitatik.

Folyamodó köteles kimutatni:

1. hogy magyar állampolgár,
2. védkötelezettségének megfelelt,
3. magyarul írni ovasni tud,
4. kifogástalan előéletű.

Előnyben részesülnek kiszolgált csendőrök és altisztek.

Évi fizetés 480 korona bavi utólagos részletekben, felszerelést a község, ellenben a ruházatot sajátjából tartozik beszerezni.

A felszerelt kérvények **folyo évi december hó 24-ig** alulírott elüljárósághoz nyujtandók be.

Kelt Uj-Szivacon, 1901. évi december hó 4-én.

3-1

A községi elüljáróság.

5953. szám.

kig. 1901.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye zombori járáshoz tartozó Uj-Szivac községben a segédjegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, ezen állás betöltése végett pályázatot hirdetek.

Felhívom ez állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyo évi december hó 20-ig** annál inkább nyújtsák be, mivel a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A segédjegyzői állás javadalmazása:

1. évi 800 korona készpénz;
2. 8 köbméter kemény tüzifa.

Zombor, 1901. évi november hó 28-án.

Müller Béla,

szolgabíró.

2-2

Üzlethelyiség változás.

Üzlethelyiség változás miatt összes áruimat u. m.: téli alsóingek, alsónadrágokat, harisnyákat, szalagok, csipkék, ruhadiszeket, továbbá legujabb divatu férfingek, gallérok, kszelők, nyakkendőket rendkívüli mérsékelt áron adom.

Karácsonyi ajándékok

diszmű, bronz-, bőrneműek, plüs tárgyak, gyermek- és társasjátékok saját bevásárlási áron.

Felkérem a vásárolni kívánó nagyérdemű közönséget, hogy jelen előnyös olcsó bevásárlást el ne mulasztssa.

Szabókellékek saját áron!

Tisztelettel

STEIN JAKAB.

10-4

ELŐFIZET

Félsz évre ...
Fél évre ...
Negyed évre ...

*
A lap szellemi ...
küldemények a ...
nek, anyagjak a ...
nosnak küldet

Egyes szám ára

Latinovits

Vármegyénk ...
tünk vezérét, köz ...
és katymári Latin ...
törtökön reggel vá ...
székét elfoglalja, ...
megillető ünneplés ...
nyilatkozásával fog

Az az általán ...
mely e vármegye ...
főispáni kinevezés ...
most, mikor város ...
e vármegye és vá ...
vegye és főispáni ...
módon nyilvánult ...
denütt, ahol csak ...
kodás jeleivel vette

Jól mondta vá ...
István, midőn főis ...
hogy az egész meg ...
át s ez a főispán ...
kodás s hogy mind ...
datával, miszerint a ...
tása oly férfura ese ...
ezen díszes állás be ...
a ki ma teljesen a ...
keltett Latinovits P ...
nyilatkozataival. A ...
— ugymond — s a ...
ápolója minden gaz ...
közélelőknek. Igazsá ...
denkinek. Latinovits ...
e jegyben születet ...
sebb auspiciumok ...
irányítását.

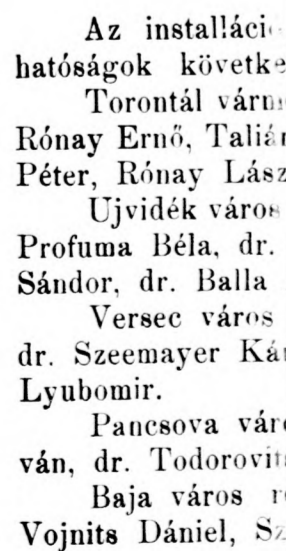
A fogadtatás, ...
zöljük, egyszerűs ...
jellemző azon magy ...
az ünnepek meg ...
főispánnak egyenes ...
ment, de a helyze ...
és tartalmas nyilat ...
hatást keltették.

Nyílt, becsület ...
jaiban határozottat ...
szempontjából meg ...
Latinovits Páltól s ...
ki mindig a tettek ...
rá s azon meg is ...

Latinovits Pál ...
társadalmi élet kule ...
vonatkozólag. Lehe ...
eddiginél sokkal na ...
azok az elvek vezér ...
kisebb körben oly ...
s ekként működés ...
remni s haladás va

Az installáció ...
hatóságok követke ...
Torontál vármegye ...
Rónay Ernő, Talián ...
Péter, Rónay László ...
Ujvidék város ...
Profuma Béla, dr. ...
Sándor, dr. Balla ...
Versec város ...
dr. Sezemayer Károly ...
Lyubomir.

Pancsova vármegye ...
ván, dr. Todorovits ...
Baja város ...
Vojnits Dániel, Sz

STEIN JAKAB.